

Aika: Maanantai 20.11.2023 klo 16.30 – 17.40

Paikka: Suensaaren seurakuntasali, Kirkkokatu 13, 95400 Tornio

Jäsenet:

Mirja-Liisa Lindström	kirkkoherra, puheenjohtaja
Helena Puontila	varapuheenjohtaja
Erkki Hurtig	jäsen
Outi Juntti	jäsen POISSA
Elsa Vaaraniemi-Huikari	varaj. (O. Juntin varalla)
Johanna Kallio	jäsen
Laura Kuismanen	jäsen
Raija Lummi	jäsen POISSA
Nina Juusola	varaj. POISSA (R. Lummin varalla)
Markku Salmi	jäsen POISSA
Jari Hannuniemi	varaj. (M. Salmen varalla)
Juhani Viitavaara	jäsen

Muut osallistujat:

Osmo Huhta	kirkkovaltuuston puheenjohtaja
Anne Keränen	kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja
Katja Kosola	vs. talouspäällikkö
Osmo Simonen	kiinteistöpäällikkö
Marja-Liisa Erkinantti	seurakuntas sihteeri

Pöytäkirjan allekirjoitukset:

Mirja-Liisa Lindström
Puheenjohtaja

Marja-Liisa Erkinantti
Seurakuntas sihteeri

Laillisuus

ja päätösvaltaisuus: Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Käsiteltävät asiat: Pykälät 221 - 235 §:t

Pöytäkirjan tarkistus:

Paikka ja aika: Torniossa ____ . ____ .2023

Allekirjoitukset:

Juhani Viitavaara

Helena Puontila

Pöytäkirjan yleisesti nähtävillä:

Paikka ja aika: Tornion kirkkoherranvirasto
Kirkkokatu 13, 95400 Tornio
Ma 27.11.2023 – ke 27.12.2023 klo 9 – 15

Todistaa:

Mirja-Liisa Lindström
Kirkkoherra

Pöytäkirjan otteet oikeaksi todistaa: _____

Sisällys:

221 §	Kokouksen avaus	3
222 §	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
223 §	Käsiteltävät asiat	5
224 §	Pöytäkirjan tarkastajien ja ääntenlaskijoiden valitseminen	6
225 §	Tontinvuokrasopimusta koskeva vastine	7
226 §	Tornion kirkon sakastin portaat	9
227 §	Kauppakadun osakehuoneisto	10
228 §	Vuoden 2024 talousarvio ja vuosien 2025–2026 toiminta- ja taloussuunnitelmat	11
229 §	Ei julkinen	17
230 §	Lisätalousarvio sopimusneuvottelusta aiheutuvan kuluerän kattamiseksi	18
231 §	Nuorten vaikuttajaryhmä 2023 - 2024	19
232 §	Tiedotuksia	20
233 §	Pöytäkirjan nähtävilläolo	21
234 §	Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus	22
235 §	Kokouksen päättäminen	27

Pöytäkirjan
tarkastajien nimikirjaimet: _____ / _____

Otteen
oikeaksi todistaa: _____

221 § Kokouksen avaus

Puheenjohtaja kirkkoherra Mirja-Liisa Lindström pitää alkuhartauden, toteaa läsnäolijat ja avaa kokouksen.

Kirkkoneuvoston päätös:

Puheenjohtaja Mirja-Liisa Lindström piti hartauden, totesi läsnäolijat ja avasi kokouksen klo 16.48.

Pöytäkirjan
tarkastajien nimikirjaimet: _____ / _____

Otteen
oikeaksi todistaa: _____

222 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

KL 7:4 Seurakunnan toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla.

KJ 9:1 Kirkkoneuvosto päättää kokoontumisensa ajan ja paikan. Kirkkoneuvosto kokoontuu myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai vähintään neljäsosa jäsenistä sitä kirjallisesti pyytää ilmoittamansa asian käsittelemistä varten.

Kokouksen kutsuu koolle puheenjohtaja kirkkoneuvoston päättämällä tavalla. Samalla on kokouksesta ilmoitettava myös kirkkovaltuuston puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle.

Kirkkoneuvoston ohjesääntö § 5: Kutsu toimitetaan jäsenille viimeistään viisi päivää ennen kokousta.

Kutsuun on liitettävä luettelo käsiteltävistä asioista. Jos asia on kiireellinen, kirkkoneuvosto voi päättää ottaa sen käsiteltäväksi, vaikka sitä ei ole mainittu kokouskutsussa.

Kutsu, asialista ja esityslista liitteineen on lähetetty sähköpostin välityksellä **14.11.2023** kirkkoneuvoston 23.02.2021 44 §:ssä tehdyn päätöksen mukaisesti.

Puheenjohtajan päätösesitys:

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Kirkkoneuvoston päätös:

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

223 § Käsiteltävät asiat

- 221 § Kokouksen avaus
- 222 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
- 223 § Käsiteltävät asiat
- 224 § Pöytäkirjan tarkastajien ja ääntenlaskijoiden valitseminen
- 225 § Tontinvuokrasopimusta koskeva vastine
- 226 § Tornion kirkon sakastin portaat
- 227 § Kauppakadun osakehuoneisto
- 228 § Vuoden 2024 talousarvio ja vuosien 2025 - 2026 toiminta- ja taloussuunnitelmat
- 229 § Ei julkinen
- 230 § Lisätalousarvio sopimusneuvottelusta aiheutuvan kuluerän kattamiseksi
- 231 § Nuorten vaikuttajaryhmä 2023 - 2024
- 232 § Tiedotuksia
- 233 § Pöytäkirjan nähtävilläolo
- 234 § Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus
- 235 § Kokouksen päättäminen

Puheenjohtajan päätösesitys:

Hyväksytään käsiteltävät asiat.

Kirkkoneuvoston päätös:

Hyväksyttiin.

Pöytäkirjan
tarkastajien nimikirjaimet: _____ / _____

Otteen
oikeaksi todistaa: _____

224 § Pöytäkirjan tarkastajien ja ääntenlaskijoiden valitseminen

Kirkkoneuvoston ohjesääntö 2. luku 9 § 3. mom.:

Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kokouksen valitsemaa pöytäkirjantarkastajaa tai, jos kokous niin päättää, kirkkoneuvosto kokouksessaan.

Pöytäkirjan tarkastusvuorossa ovat Juhani Viitavaara, Helena Puontila ja varalle Erkki Hurtig.

Puheenjohtajan päätösesitys:

Valitaan pöytäkirjantarkastajat ja ääntenlaskijat, sekä yksi henkilö varalle.

Kirkkoneuvoston päätös:

Pöytäkirjan tarkastajiksi ja ääntenlaskijoiksi valittiin Juhani Viitavaara, Helena Puontila ja varalle Erkki Hurtig.

Pöytäkirjan
tarkastajien nimikirjaimet: _____ / _____

Otteen
oikeaksi todistaa: _____

225 § Tontinvuokrasopimusta koskeva vastine

Kirkkoneuvosto 24.10.2023 § 202:

Tornion seurakuntayhtymä on vuokrannut tontin (17 097,5 m²) Kiinteistö Oy Teräspudalle vuokrakaudelle 1.6.1974 – 31.5.2024 väliseksi ajaksi. Tontti sijaitsee Palosaaren XII-kaupunginosan korttelissa 57 tontit 1, 2 ja 3. Tonttien kiinteistötunnukset: 851-12-57-2, 851-12-57-3 sekä 851-12-57-4.

Vuokrauksen ehdot olivat tuolloin:

- vuokra-aika 50 v. alkaen 1.6.1974 ja päättyen 31.5.2024.
- vuokra 0,80 mk/m²/vuosi, jolloin vuosivuokra 13 678 mk.

Kiinteistö Oy Teräspudas on anonut v. 1996 vuokrasopimuksen jatkoa, koska kiinteistöyhtiö on ollut aikeissa hakea vuonna 1997 Valtion asuntorahastolta pitkäaikaista aravalainaa. Yhtenä lainaehdtona on ollut, että vuokrasopimus on arava-asetuksen (1587/93) 8 §:n mukaisesti irtisanomaton ja enimmäislaina-aika arava-asetuksen 33 §:n 3 momentin mukaan 45 vuotta. Tuolloin vuokra-aikaa olisi ollut jäljellä 28 vuotta.

Yhteinen kirkkoneuvosto hyväksyi (ykn 17.04.1996 § 53), Palosaaren XII-kaupunginosassa korttelissa nro 57 tonttien nrot 1, 2 ja 3 vuokrasopimukseen jatkoaikaa vuoteen 31.5.2046 asti edellä esitetyistä syistä. Tämän päätöksen yhteydessä ei ole mainintaa sopimusehtojen muutoksesta, jolloin alkuperäiset ehdot ovat voimassa pidennetyn vuokrasopimuksen osalta. Tämä päätös on jäänyt käyttämättä kirkkovaltuustossa eikä sitä ole näin ollen vahvistettu tuomiokapitulissa.

Asiasta on käyty neuvotteluita vuonna 2019 (Martikainen/Moilanen). Vuokralainen on hakenut yhteisen kirkkoneuvoston päätöksen nojalla erityisen oikeuden kirjaamista kärjäoikeudelta vuonna 2000, ja se on hänelle myönnetty vuoteen 2046 saakka. Viimeistään tuolloin olisi tullut havahtua mahdollisiin yhteisen kirkkoneuvoston päätöksen virheellisyyksiin.

Vuokrasopimuksien pidentämistä koskevassa päätöksessä todetaan, että ”yhteinen kirkkoneuvosto hyväksyi vuokrasopimuksen jatkoaikaa vuoteen 2046 asti”. Päätöksessä ei ole mainintoja sopimusehtojen muutoksista, jolloin alkuperäiset sopimusehdot ovat voimassa pidennetyn vuokrasopimuksen osalta, kun muusta ei ole sopimuksessa tai vuokralaisen kanssa sovittu. Lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin tehdyn merkinnän katsotaan maakaaren 7 luvun 3 §:n mukaan tulleen kirjaamispäivää seuraavana arkipäivänä jokaisen tietoon. Näin ollen kärjäoikeuden todennäköisesti virheellisestä menettelystä huolimatta vuokralainen voi pitää lainhuuto- ja kiinnitysrekisterin tietoja oikeina. Se, että seurakuntatasolla ei ole päätöksen tekovaiheessa ilmeisesti menetelty oikein, ei poista kirjauksen julkisuusvaikutusta. Julkinen luotettavuus tarkoittaa sitä, että vilpittömässä mielessä toimivalla henkilöllä on oikeus luottaa rekisteriin merkittyjen tietojen oikeellisuuteen.

Nämä seikat eivät ole tulleet tiedoksi tontin vuokrien laskuttamisesta vastaavalle taloussihteerille missään vaiheessa. Taloussihteerin on lähettänyt vuoden 2023 vuokraa laskuttaessaan tiedon, että vuokrasopimus on päättymässä vuonna 2024. Kyseinen ilmoitus lähetetään kaikille, joiden vuokrasopimus on päättymässä. Tämän kirjelmän johdosta seurakunnalle on lähetetty liitteenä oleva vastine.

Perusvuokrat nykyvaluutassa:

Pöytäkirjan
tarkastajien nimikirjaimet: _____ / _____

Otteen
oikeaksi todistaa: _____

As Oy Aarnintie 4, 1.178,35 €
As Oy Aarnintie 6, 971,48 €
As Oy Thurevikinkatu 2, 1.156,07 €.

Vuokrat ovat nousseet ajoittain vanhan sopimusehdon 5 % ylittyessä. Vuonna 2023 laskutettu:

As Oy Aarnintie 4, 5.032,44 €
As Oy Aarnintie 6, 4.148,95 €
As Oy Thurevikinkatu 2, 4.937,29 €.

LIITE: Vastine

VIITTEET: Sähköpostikeskustelut Harri Palon ja Mari Aallon kanssa

Vs. talouspäällikön päätösesitys:

Esitän, että kirkkoneuvosto merkitsee vastineen tiedoksi ja toteaa, että vuonna 1974 tehty vuokrasopimus Kiinteistö Oy Teräsputaan kanssa on voimassa 31.5.2046 asti vuonna 1974 tehdyn vuokrasopimuksen ehdoin.

Asia esitetään tiedoksi nykyiselle vuokraoikeuden haltijalle Realia Management Oy:lle (As Oy Aarnintie 4, As Oy Aarnintie 6 ja As Oy Thurevikinkatu 2).

Kirkkoneuvoston päätös:

Hyväksyttiin.

Kirkkoneuvosto 20.11.2023 § 225:

Kirkkovaltuuston toimivaltaan kuuluvat kiinteään omaisuuden luovuttamista koskevat asiat (KL 3:27).

Vs. talouspäällikön päätösesitys:

Esitän, että kirkkoneuvoston päätös viedään kirkkovaltuustolle vahvistettavaksi.

Kirkkoneuvoston päätös:

Hyväksyttiin ja esitetään edelleen kirkkovaltuustolle hyväksyttäväksi.

Pöytäkirjan
tarkastajien nimikirjaimet: _____ / _____

Otteen
oikeaksi todistaa: _____

226 § Tornion kirkon sakastin portaat

Tornion kirkon sakastin portaiden kunnostus on vuoden 2023 talousarviossa suunnitelluissa kiinteistöjen korjauksissa kustannusarviolla 6.951 euroa. Sakastin portaiden kunnostuksesta on pyydetty Museovirastolta lausunto 28.9.2023. Lausuntopyyntöön on saatu vastaus 25.10.2023, jota on Museoviraston osalta täydennetty 30.10.2023. Lausunnossa on otettu kantaa korjaus- ja muutostyöhön ja tämän takia Tornion kirkon sakastin portaiden kunnostuksen sisältö on muuttunut. Kustannusarvio ylittää Tornion seurakunnan määrittämän aktivointirajan (10.000 euroa) ja kunnostus muuttuu investointiehdotukseksi vuodelle 2024.

Kiinteistöpäällikkö on pyytänyt tarjouksia Tornion kirkon sakastin portaiden rakentamisesta materiaaleineen.

Tarjouksia pyydettiin kolmelta (3) eri toimijalta. Määräaikaan 2.11.2023 klo 14 mennessä tarjouksia oli tullut kahdelta (2) yritykseltä. Molemmat tarjoukset olivat tarjouspyynnön mukaisia. Tarjouksen ovat voimassa kaksi kuukautta eli tammikuun 2024 alkuun saakka.

Edullisimman tarjouksen antoi Juto Rakennus Oy kokonaishintaan 20.009,88 € sis. alv 24 %.

VIITTEET: 1. Sähköposti 30.10.2023 Mannberg/Simonen
2. Tarjoukset

LIITTEET: 1. Museoviraston lausunto
2. Tarjouspyyntö
3. Tarjousten avauspöytäkirja

Vs. talouspäällikön päätösesitys:

Esitän, että kirkkoneuvosto hyväksyy Juto Rakennus Oy:n tarjouksen hintaan 20.009,88 euroa sis. alv 24 %, edellyttäen, että kirkkovaltuusto hyväksyy talousarvion 2024 käsittelyn yhteydessä sakastin portaita koskevan investointiehdotuksen vuodelle 2024.

Kirkkoneuvoston päätös:

Hyväksyttiin.

Pöytäkirjan
tarkastajien nimikirjaimet: _____ / _____

Otteen
oikeaksi todistaa: _____

227 § Kauppakadun osakehuoneisto

Tornion seurakunta omistaa Kauppakadulla osakehuoneiston. Huoneiston koko on 58 m², kaksi huonetta, keittiö ja parveke. Asunnossa ei ole tällä hetkellä vuokralaista.

Taloyhtiö on hyvä ja kunnossapidetty.

Huoneistossa ollut pitkäaikainen vuokralainen v. 2001–2023. Huoneistossa on sekä kylpyhuone- että pintaremontin tarve. Hinta-arvio remontille on 9.000–10.000 euroa.

Tornion seurakunnan kiinteistöstrategiassa on tavoitteena luopua kiinteistöistä. Asuntojen vuokraus ei ole seurakunnan ydintoimintaa. Asunto on tyhjillään eikä vuokralaisia ole irtisanottu vaan muutto on tapahtunut muista syistä.

Kirkkoneuvosto on käsitellyt keväällä 24.5.2023 § 96 kahden muun tyhjillään olevan osakehuoneiston myyntisuunnitelmaa. Tällöin on päätetty pyytää tarjous kolmelta eri kiinteistövälittäjältä. Tarjousasia on kiinteistöpäälliköllä työn alla.

VIITTEET: valokuvia asunnosta

Vs. talouspäällikön päätösesitys:

Esitän, että osakehuoneistoon tehdään kylpyhuone- ja pintaremontti. Remontin jälkeen huoneisto joko laitetaan vuokralle tai myyntiin kiinteistövälittäjälle.

Kirkkoneuvoston päätös:

Hyväksyttiin.

Pöytäkirjan
tarkastajien nimikirjaimet: _____ / _____

Otteen
oikeaksi todistaa: _____

228 § Vuoden 2024 talousarvio ja vuosien 2025–2026 toiminta- ja taloussuunnitelmat

Kirkkoneuvosto 20.11.2023 § 228:

Talouden nykytila Suomessa

Kansantaloutta ovat viime vuosina haastaneet niin koronapandemia, Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan, korkea inflaatio kuin korkojenkin nousu. Talouden kokonaiskuva tällä hetkellä on kaksijakoinen. Myönteisesti talouden kehitykseen ovat vaikuttaneet energiainvestoinnit ja tuontienergian hintojen lasku viime talven kriisitasolta. Toisaalta Suomen pankin väliennusteen mukaan Suomi on taantumassa. Talouden elpymisen ennakoidaan kestävän pidempään kuin aiemmin on arvioitu. Kansainvälisen talouden kehitykseen liittyvät riskit ovat kasvaneet, mikä heijastuu myös Suomen talouteen.

Inflaatio

Sota ja sen vaikutukset sekä pandemia ovat voimistaneet inflaatiota merkittävästi. Inflaatiota on saatu hieman hidastettua lukuisilla koron nostoilla, mutta silti inflaatio on edelleen kaukana tavoitetasosta. Korkeaa inflaatiota pitää yllä maailmantaloutta leimaava suuri epävarmuus, mikä vaikeuttaa pankkien kamppailua inflaation hidastamiseksi.

Kesäkuussa valtiovarainministeriö ennusti vuoden 2023 inflaatioksi keskimäärin 5,9 % ja Suomen pankin ennuste kesäkuussa vuoden 2023 inflaatiosta oli 4,5 %. Elokuussa Osuuspankin ennuste oli 6,5 % ja Säästöpankkiryhmän 6,2 %. Vuodelle 2024 inflaation ennustetaan hidastuvan ja asettuvan noin 2–2,5 prosentin välille.

Työllisyys

Työllisyystilanne on vuoden aikana kehittynyt niin, että työllisyysaste on noussut edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna 0,5 prosenttiyksikköä. Heinäkuun 2023 työllisyysaste oli 74,2 prosenttia. Työttömien määrä on kuitenkin viime kuukausina hieman noussut ja työttömyydestä on tullut yhä selkeämmin rakenteellista. Työllisyyden kuitenkin ennustetaan kasvavan ensi vuodesta lähtien ja vuonna 2025 työllisyysasteen ennustetaan olevan 74,6 prosenttia.

Seurakuntatalouksien kirkollisverotulot ja -ennusteet

Kirkon talous on selvinnyt viime vuosien haasteista odotettua paremmin. vuonna 2022 kirkollisveroa tilitettiin 929,4 milj. euroa. Kirkollisveron määrä kasvoi 16,8 miljoonalla eurolla. Vuoden 2023 tammi-elokuussa verotuloja on kertynyt 10,6 % enemmän kuin edellisenä vuonna samaan aikaan.

Seurakuntien taloudellinen kehitys eriytyy edelleen. Vaikka kirkollisveron tuotto vuonna 2022 kasvoi 157 seurakuntataloudella, 99 seurakuntataloudella se väheni. Seurakuntien välisiä eroja hiippakunnittain tarkasteltaessa, eniten verotuloja kasvattaneita seurakuntatalouksia oli Oulun, Tampereen ja Lapuan hiippakunnissa.

Vuodesta 2023 muodostuu poikkeuksellinen kirkollisverotilitysten osalta. Toteutettu sote-verouudistus parantaa kirkollisveron reaalista tuottoa. Oma vaikutuksensa on myös inflaation vuoksi tehdyillä palkkaratkaisuilla, ja myös eläkkeiden vahva inflaatioidonaisuus nostavat seurakuntalaisten verotettavan tulon määrää. Verotuksen painopisteen siirryttyä valtion verotukseen vähennykset kohdistuvat aiempaa enemmän valtion verotukseen ja aiempaa vähemmän kunnallis- ja kirkollisveroon, mikä johtaa teholtaan parempaan veroprosenttiin ja tavallista suurempiin veronnousuihin. Muutos lienee kertaluonteinen.

Reaalisesti kasvu voi kääntyä taantumaksi joissakin seurakunnissa. Tämän vuoksi seurakuntien on edelleen huolehdittava seurakuntalaisten turvasta yhä vähenevin resurssein. Harkitsevainen ja varovainen seurakunta voi perustellusti alentaa vuotuista kasvuarviota.

Pöytäkirjan
tarkastajien nimikirjaimet: _____ / _____

Otteen
oikeaksi todistaa: _____

Tornion seurakunnan arvio vuoden 2023 kirkollisverotulosta oli 4.100.000 euroa. Lokakuussa 2023 kirkollisverotuloa on saatu 3.596.775 euroa (toteuma 87,7 %) Lokakuussa 2022 kertymä oli 3.348.416 euroa, kasvua 7,4 % vuoden takaisesta.

Tornion seurakunnan kirkollisveroprosentti vuodelle 2024 on 1,45 %.

Kirkkohallituksesta saadun ennusteen mukaan (FCG laatinut) Tornion seurakunnan kirkollisverotuloarvio vuodelle 2024 on 4.371.000 euroa. Raamin laadintavaiheessa arvio kirkollisverotulosta oli 4.033.000 euroa.

Jäsenmäärän kehitys

Kirkon tilastopalvelussa (www.kirkontilastot.fi) on julkaistu ennuste jäsenmäärän kehityksestä koko kirkon tasolla ja myös seurakunnittain. Ennuste perustuu Tilastokeskuksen väestöennusteeseen ja toisaalta seurakuntien aikaisempaan jäsenkehitykseen. Ennusteen mukaan koko kirkon tasolla jäsenmäärä vähenee vuodesta 2022 vuoteen 2030 välisenä aikana noin 10,4 prosenttia vanhenevan ikärakenteen ja kirkosta eroamisten vuoksi.

Tornion seurakunnan jäsenmäärä oli tammikuussa 2023 15.643 henkilöä, syyskuussa 2023 jäseniä oli 15.427. Vuodelle 2024 ennuste on 15.045 jäsentä.

Valtionrahoitus

Laki valtion rahoituksesta evankelisluterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin tuli voimaan vuoden 2016 alussa, ja samalla luovuttiin seurakuntien yhteisövero-osuudesta. Lain mukaan seurakunnille lailla annettuja yhteiskunnallisia tehtäviä korvataan valtion talousarviosta maksettavalla 114 miljoonan euron suuruisella rahoituksella. Summaan tehdään indeksitarkistus vuosittain. Pääministeri Orpon hallitusohjelmassa on todettu, että valtionrahoitukseen evankelis-luterilaiselle kirkolle tulee 1 % -yksikön indeksijäädytys vuosille 2024–2027.

Valtiovarainministeriön talousarvioesityksessä vuodeksi 2024 (julkaistu 28.8.2023) evankelisluterilaisen kirkon yhteiskunnallisiin tehtäviin on esitetty 124 501 000 euron määräraha. Kasvu vuoteen 2023 verrattuna on 1,5 %. Kirkon keskusrahaston talousarvioesityksessä esitetään, että tästä summasta 114 174 800 euroa jaetaan seurakunnille.

Tornion seurakunnan saama valtionrahoitus on hieman noussut. Lokakuussa 2022 saatiin 354.030 euroa ja vuonna 2023 summa oli 360.414 euroa.

Maksut kirkon keskushallinnolle

Kirkon keskusrahastomaksu, 6,5 % (esitys) Laskennallisen kirkollisveron perusteella määräytyvä Kirkon keskusrahaston perusmaksu on 6,5 %. Maksu on pysynyt samana vuodesta 2018 alkaen eikä maksuun esitetä muutosta myöskään vuodelle 2024. Tornion seurakunnan keskusrahastomaksu on noin 168.474 euroa vuonna 2024.

Eläkerahastomaksu, 5 % (esitys) Kirkollisveron perusteella määräytyvä eläkerahastomaksu on 5 %. Maksu on pysynyt samana vuodesta 2018 alkaen eikä maksuun esitetä muutosta myöskään vuodelle 2024. **Tornion seurakunnan eläkerahastomaksu on noin 194.388 euroa vuonna 2024.**

Verotuskustannukset

Seurakuntataloudet maksavat lain Verohallinnosta (30 §) mukaisesti verotuskustannuksina 3,2 prosenttia Verohallinnon toimintamenoista. Yksittäisen seurakuntatalouden verotuskustan-

Pöytäkirjan
tarkastajien nimikirjaimet: _____ / _____

Otteen
oikeaksi todistaa: _____

nusten laskentaperusteet määräytyvät puolestaan lain 31 §:n mukaan. Verohallinnon antaman ennakkotiedon mukaan seurakuntien osuus olisi yhteensä noin 14,9 miljoonaa euroa (13,6 milj. vuonna 2023). Verotuskustannusosuus peritään seurakunnilta neljässä erässä maaliskuu-, kesä-, syys- ja joulukuun kausilityksien yhteydessä. **Tornion seurakunnan verotuskulut ovat 62.724 euroa vuonna 2024.**

Palkkakulut

Kirkon 1.3.2023 voimaan tullut virka- ja työehtosopimus (KirVESTES) on voimassa 28.02.2025 saakka. Palkkoihin on tehty 1.4.2023 4,5 %:n yleiskorotus. Vuoden 2024 palkantarkistukset tulevat voimaan 1.2.2024 ja ovat 2,5 %. Lomarahat maksetaan KirVESTES:n mukaisina. **Tornion seurakunnassa on laskettu 2,5 % palkankorotusvara vuodelle 2024.**

Lomarahat maksetaan KirVESTES:n mukaisina. **Tornion seurakunnan arvioidut palkkakulut vuodelle 2024 ovat 2.324.402 euroa (TA 2023 summa oli 2.206.688 euroa).**

Henkilösivukulut

Eläkemaksut

Marraskuun kirkolliskokous vahvistaa seurakuntien ensi vuoden palkkaperusteisen eläkemaksun, joka on ollut 28,7 % vuonna 2023. Lisäksi STM vahvistaa työntekijöiden eläkevakuutusmaksut myöhemmin tänä vuonna, mutta jos ne säilyvät ennallaan, niin alle 53-vuotiaiden ja 63 vuotta täyttäneiden maksu on 7,15 % sekä 53–62-vuotiaiden maksu 8,65 % palkoista. Keskimääräinen työntekijöiden eläkemaksu on näin ollen noin 7,7 %. Työnantajan osuudeksi jää siten noin 21 % palkoista. **Tornion seurakunnan henkilösivukulut vuodelle 2024 ovat 536.806 euroa (TA 2023 summa oli 509.912 euroa).**

Muut henkilösivukulut

Vuonna 2024 työnantajan sairausvakuutusmaksu olisi ennakkotiedon mukaan 1,25 prosenttia (1,53 % vuonna 2023) ja työnantajan työttömyysvakuutusmaksu olisi palkkasummarajaan 2,3 milj. euroa vuodessa saakka 0,27 prosenttia ja ylittävästä osasta 1,09 prosenttia (2,06 % vuonna 2023). Muut työnantajamaksut ovat keskimäärin noin 0,7 prosenttia. Lopulliset päätökset saadaan marraskuussa.

Rakennusten ylläpitokulut

Tilastokeskuksen mukaan (16.6.2023) kiinteistön ylläpidon kustannukset nousivat 11,5 % vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä vuoden 2022 vastaavasta ajanjaksosta. Kiinteistön ylläpidon kulueristä eniten ensimmäisellä neljänneksellä kasvoivat eniten sähkön kustannukset, 36,7 %. Veden ja jäteveden kustannukset kasvoivat 4,4 %, korjaukset 7,3 %, lämmitys 10,1 %, jätehuolto 12 %, hallinto 5,8 %, käyttö ja huolto 5,7 % sekä ulkoalueiden hoito 6,6 %. Siivouksen kustannukset nousivat 5,8 % ja vahinkovakuutukset 6,3 %.

Tornion seurakunnassa ei ole tehty korotuksia tilojen vuokraamisesta perittyihin maksuihin vuonna 2023. Voimassa olevat käyttökorvaukset on viimeksi tarkistettu 1.1.2021.

Talousarvioavustusten tilittämistä lähetysjärjestöille

Kirkon lähetysjärjestöjen ja Kirkon Ulkomaanavun toiveena on, että seurakunnat ilmoittaisivat järjestöille kohdenneet avustukset heti sen jälkeen, kun niistä on tehty päätökset. Näin toimittaessa järjestöjen taloussuunnittelu olisi varmemmalla pohjalla. Tätä järjestöjen toivetta tukisi parhaiten käytäntö, jossa seurakunta päättäisi jo budjetointivaiheessa avustusmäärärahan jakamisesta järjestöjen kesken.

Muuta huomioon otettavaa

Pöytäkirjan
tarkastajien nimikirjaimet: _____ / _____

Otteen
oikeaksi todistaa: _____

Kirkon jäsenmäärän ennustetaan laskevan vuodesta 2022 vuoteen 2027 saakka noin 6,7 % (Kirkon tilastopalvelu). Pidemmän aikavälin ennusteessa jäsenmäärän arvioidaan laskevan noin 10 prosenttia vuoteen 2030 ja noin 21 prosenttia vuoteen 2040 mennessä. Jäsenmäärä laskisi noin 780 000 jäsenellä vuosina 2022–2040.

Huomionarvoista on, että verotulojen arvioidaan euromääräisesti kasvavan vuoteen 2030 mennessä koko kirkon tasolla noin 24 prosenttia, vaikka samana ajanjaksona jäsenmäärän laskuksi arvioidaan noin 10 prosenttia. Kirkollisveron kehitystä arvioitaessa oleellista onkin kirkollisveroa maksavien määrä ja verotettavan tulon kehitys, ei niinkään jäsenmäärän muutos.

On tärkeää huomioida, ettei kirkollisveroennuste ole inflaatiokorjattu. Vaikka kirkollisverotuotot euromääräisesti nousisivatkin, ne eivät reaalisesti monenkaan seurakunnan kohdalla nouse korkean inflaation vuoksi. Seurakuntien toimintakulut ovat nousseet ja nousevat hintojen nousun ja palkkaratkaisujen myötä huomattavasti. Korjausvelkaa on monella seurakunnalla runsaasti.

Kaikki seurakunnat eivät myöskään ole taloudellisesti samassa asemassa. Seurakuntien eriytymiskehitys on ilmeistä. Monet pienet seurakunnat ovat jo nyt taloudellisesti tiukoilla ja niiden toimintamahdollisuudet ovat loppumassa. Tällöin tulee miettiä, minkälaista toimintaa tulevana vuosina on mahdollista niukkenevin resurssein järjestää ja mitä toimenpiteitä talouden tasapainottamiseksi voidaan tehdä. Jos seurakunta on taloudellisissa vaikeuksissa, talouden tasapainotustoimenpiteisiin on ryhdyttävä välittömästi.

Tehokkaimpia tapoja saada säästöjä, on luopua turhista kiinteistöistä ja panostaa ennakoivaan henkilöstösuunnitteluun. Säästöä voi tuoda myös toiminnan priorisointi (joistain työmuodoista luopuminen), toiminnan keskittäminen, uudet toimintatavat, vapaaehtoisten osallistaminen ja yhteistyö muiden seurakuntien ja toimijoiden kanssa.

Kaikkien seurakuntien tulee laatia kiinteistöstrategia tukemaan seurakunnan päätöksentekoa ja talouden tasapainottamista. **Tornion seurakunnan voimassa oleva kiinteistöstrategia on hyväksytty kirkkoneuvostossa 14.3.2023 § 52.**

Ennakoivalla pidemmän aikavälin henkilöstösuunnittelulla turvataan riittävät ja tarkoituksenmukaiset resurssit seurakunnan toiminnan toteuttamiseksi tulevaisuudessaakin. Henkilöstösuunnittelua tulee tehdä, jos mahdollista, yhdessä alueen muiden seurakuntatalouksien kanssa. Seurakuntatalouden talousarvio vuodelle 2024 laaditaan päivitetyn talousarvio-ohjeen mukaisesti (yleiskirje 24/2022).

Tornion seurakunnan talousarvio vuodelle 2024

Vuoden 2024 talousarvion raamisuunnittelussa on käytetty vuoden 2023 talousarviolukuja. Raamin laadintavaiheessa saatavilla ollut kirkollisverotuloennuste oli 4.033.000 euroa. Lähtökohtana on ollut mahdollistaa monipuolinen toiminta ja riittävät resurssit sen toteuttamiseen. Hintojen nousu on otettu huomioon sellaisten palvelujen osalta, joista seurakunta on saanut korotusilmoitukset.

FCG on laatinut Kirkkohallitukselle kirkollisverotuloennusteen 2024 koskien kaikkia seurakuntia. Tornion seurakunnan kirkollisverotuloennuste FCG:n laatimassa arvioissa vuodelle 2024 on 4.371.000 euroa. Talousarvion laadinnassa on noudatettu pientä varovaisuutta, kirkollisverotuloarvioksi on laitettu 4.340.000 euroa.

Verotuloihin liittyvissä verotuloennusteissa FCG on tukeutunut VM:än ja Kuntaliiton asiantuntemukseen. Jäsenmäärä- ja veroa maksavien arviot on tehty yhdessä Kirkkohallituksen kanssa. Euroa/veroa maksavan muutos perustuu seurakunnan alueen kuntien eur/asukasmuutoksiin, joiden laskemiseen käytetään tilastokeskuksen väestöennustetta.

Pöytäkirjan
tarkastajien nimikirjaimet: _____ / _____

Otteen
oikeaksi todistaa: _____

Valtionrahoitusta arvioidaan saatavan 420.000 euroa.

Tornion seurakunnan kirkollisveroprosentti vuonna 2024 on 1,45 % eli sama kuin vuonna 2023.

Pääluokkien toimintakatteet talousarviossa vuodelle 2024:

Yleishallinnon toimintakate vuodelle 2024 on – 636.460 euroa.

Seurakunnallisen toiminnan toimintakate vuodelle 2024 on – 2.162.655 euroa.

Hautatoimen toimintakate vuodelle 2024 on – 402.173 euroa.

Kiinteistötoimen toimintakate vuodelle 2024 on – 852.323 euroa.

Tuotot ja kulut vuonna 2024

Toimintatuottoja on arvioitu saatavan 441.161 euroa (TA 2023 483.687 euroa).

Vuoden 2024 talousarvion **toimintakulut** ovat **4.497.671 euroa** (TA 2023 4.391.190 euroa)
Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista on 2.861.208 euroa (TA 2023 oli 2.716.600 euroa).
Palkankorotuksiin on laskettu 2,5 %:n korotus.

Vuoden 2024 talousarvioon on otettu määrärahat 49 vakituiselle viran- ja toimenhaltijalle;

- papit 7 (huomioitu kappalaisen virkavapaus 31.8.24 saakka)
- kanttorit 4 (huomioitu 1 kanttori osa-aikainen 60 %, 4,5 kk)
- diakoniatyöntekijät 6 (1 diakoni 60 % vammaistyö 40 % lähetystyö, 1 diakoni 55 %, huomioitu 1 avoinna olevan viran palkka 12 kk)
- nuorisotyöntekijät 4 (1 viranhaltija vanhempainvapaalla, palkkakulut laskettu 8,5 kk)
- lastenohjaajat 8
- toimistotyöntekijät 7
- hautausmaatyöntekijät 3 (varattu 60 % määräraha täyttämättä olevaan hautausmaanhoitajan toimeen)
- seurakuntamestarit 3
- kiinteistöpäällikkö 1
- kiinteistötyöntekijä 1
- toimitilahuoltajat 3
- emäntä 1

Lisäksi on otettu määrärahat sijaisille ja määräaikaisille työntekijöille;

- diakoniatyö varattu määräraha 45 % vakituinen osa-aikainen
- nuorisotyö määräaikainen virka 12 kk ja vanhempainvapaa sijainen 3,5 kk. Lisäksi varattu määräraha, koska vakituisilla työntekijöillä työnkuvamuutoksia 1 työntekijä 20 % muu srk-työ.
- toimitilahuoltaja Kiviranta/Antinsaari/Parasniemi/Välikatu (työntekijällä työsopimus 27.3.2024 saakka, toimi määräaikainen. Määräraha varattu 12 kuukaudelle)
- kirkonesittelijät 2 kk (Tornion ja Alatornion kirkko)
- historiakirja € 20.000 sisältää henkilösivukulut

Pöytäkirjan
tarkastajien nimikirjaimet: _____ / _____

Otteen
oikeaksi todistaa: _____

- h-maan kausityöntekijät 6 Parasniemi, 3,5 Suensaari, 2,5 Karunki varattu määräraha 6 kuukaudelle.
- h-maa koululaiset 1.6.–31.7. kahden viikon jaksoissa, täysi työaika. Parasniemi 4 koululaista/2 viikkoa, Suensaari 2 koululaista/2 viikkoa ja Karunki 1 koululainen/2viikkoa
- rippikoulutyölle emäntä 1 kpl 3 kuukautta, siivous, tiskarit 2/leiri työaika 6 tuntia/pv/tiskari, yövalvojat, leiriavustaja/kesäteologi 2 kpl 3 kuukautta
- Kaluste, ICT-laite ja muut kone- ja laitehankinnat 10.530 euroa (liite 2)
- Kiinteistöjen suunnitellut kunnostukset 64.835 euroa (liite 3)
- Investoinnit 273 334 euroa (liite 4)
- Retki- musiikki ja ohjelmopalvelut (nuoristyö ja aikuistyö) 8.832 euroa (liite 5)

Palvelujen ostot 874.418 euroa
Vuokratulot 107.786 euroa
Aineet, tarvikkeet ja tavarat 473.148 euroa
Annetut avustukset 89.100 euroa
Muut toimintakulut 92.011 euroa

Toimintakulut yhteensä 4.497.671 euroa.
Toimintakate – 4.056.510 euroa.

Vuosikate on + 286.604 euroa. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Vuosikatteen ollessa alijäämäinen tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että investointeja ei voida tehdä muuta kuin käyttämällä niihin edellisvuosien kertyneitä ylijäämiä tai säästöjä.

Suunnitelman mukaiset poistot ovat 366.498 euroa.

Tilikauden tulos -79.894 euroa.

Poistoeron vähennys 83.541 euroa.

Tilikauden ylijäämä 3.647 euroa.

Taloussuunnitelmavuodet 2025 ja 2026

Kirkollisverotuloennuste (FCG) Tornion seurakunnalle on 4 422 000 euroa vuonna 2025 ja vuoden 2026 kirkollisverotuloennuste on 4 444 000 euroa. Valtionrahoitus pysynee 420.000 eurossa.

Henkilöstökulut on laskettu samansuuruisiksi kuin vuoden 2024 talousarviossa.

Taloussuunnitelmavuoden 2025 vuosikate olisi 368 604 euroa, poistot 366 498 euroa, tilikauden tulos + 2 106 euroa. Ylijäämä 85 647 euroa.

Taloussuunnitelmavuoden 2026 vuosikate olisi 390 604 euroa, poistot 366 498 euroa, tilikauden tulos + 24 106 euroa. Ylijäämä 107 647 euroa.

Pöytäkirjan
tarkastajien nimikirjaimet: _____ / _____

Otteen
oikeaksi todistaa: _____

Vuoden 2025 investoinnit 331 234 euroa ja vuoden 2026 investoinnit 392 374 euroa.

Tarkalla ja ennakoivalla taloudenpidolla, johon kuuluvat jäsenistön, verotulojen, toimintakulujen ja investointien tarkka suunnittelu, Tornion seurakunnan toimintaedellytykset pysyvät pitkään kohtuullisen hyvinä.

- LIITTEET:
1. Talousarvioraportti TA 2024, TA 2023, TP 2022 (liite 1)
 2. Kalustehankinnat (liite 2)
 3. Kiinteistöjen korjaukset 2024 (liite 3)
 4. Investoinnit vuodelle 2024 (liite 4)
 5. Retki- musiikki ja ohjelmapalvelut (liite 5)
 6. Talousarvioraportti TP 2022, TA 2023, TA 2024 ja TS 2025 – TS 2026 (liite 6)
 7. Investoinnit taloussuunnitelmavuodelle 2025 (liite 7)
 8. Investoinnit taloussuunnitelmavuodelle 2026 (liite 8)
 9. Budjetointiraportti (liite 9)

Vs. talouspäällikön päätösesitys:

Seurakuntatalouden keskeinen periaate on tulojen ja menojen tasapaino. Kirkkoneuvosto käy periaatekeskustelun taloudesta, henkilöstön määrästä, kiinteistöjen korjauksista, investoinneista, hankinnoista, retkistä/matkoista, avustuksista ja verotuloista ja ohjeistaa valmistelijoita jatkovalmisteluihin.

Kirkkoneuvoston päätös:

Talousarvioesitys hyväksyttiin ja valmistelua jatketaan tältä pohjalta.

229 § Ei julkinen

Pöytäkirjan
tarkastajien nimikirjaimet: _____ / _____

Otteen
oikeaksi todistaa: _____

230 § Lisätalousarvio sopimusneuvottelusta aiheutuvan kuluerän kattamiseksi

Kirkkoneuvosto 20.11.2023 § 230:

Tornion seurakunta on käynyt läpi sopimusneuvottelut. Neuvotteluihin liittyen 13.6.2023 – 11.8.2023 aikaväliltä on kertynyt asianajotoimiston kustannuksia yhteensä 11.620,42 euroa.

Kirkkoneuvosto päätti 13.6.2023 § 133, että Tornion seurakunta käyttää Asianajotoimisto Juntura & Määttä Oy:n asianajajaa sovittelijana. Sopimuksen sisällöstä on 17.7.2023 informoitu kirkkovaltuustoa.

Sopimusneuvottelusta aiheutuneeseen kuluerään (11.620,42 euroa) ei ole voitu varautua talousarvion laadinnan yhteydessä. Tästä syystä tulee tehdä lisätalousarvio.

Vs. talouspäällikön päätösesitys:

Esitän, että kirkkoneuvosto hyväksyy 11.620,42 euron lisätalousarvion ja esittää edelleen kirkkovaltuustolle hyväksyttäväksi.

Kirkkoneuvoston päätös:

Kirkkoneuvosto hyväksyi 11 620,42 euron lisätalousarvion vuodelle 2023 ja esittää edelleen kirkkovaltuustolle hyväksyttäväksi.

Lisätalousarvio katetaan edellisten kausien yli-/alijäämä tililtä.

231 § Nuorten vaikuttajaryhmä 2023 - 2024

Nuorten osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien varmistamiseksi seurakunnan on asetettava nuorten vaikuttajaryhmä ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä. Vaikuttajaryhmän tehtävänä on vaikuttaa asioiden valmisteluun ja päätöksentekoon sekä osallistua seurakunnan toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen. Vaikuttajaryhmään valittujen tulee olla konfirmoituja alle 29-vuotiaita seurakunnan jäseniä.

Tornion seurakunnassa on toiminnassa nuorten vaikuttajaryhmä mutta he eivät ole kirkkoneuvoston nimeämiä.

Johtavalta nuorisotyönohjaajalta Katja Konttajärveltä on pyydetty listaa henkilöistä, jotka ovat halukkaita tehtävään. Kirkkoneuvosto nimeää näistä 5 - 10 jäsentä ja heille voidaan valita myös varajäseniä.

Nuorten vaikuttajaryhmä valitaan kalenterivuodeksi kerrallaan.

Tällä hetkellä Tornion seurakunnan nuorten vaikuttajatiimissä on 50 henkilöä (17-22 v. nuoria). He ovat päätyneet esittämään neuvoston nimeämään tiimiin tästä tiimistä seuraavat henkilöt:

- Patrik Södervall, pj.
- Samra Marttila, varapj.
- Anna Alavaara, siht.
- Juuso Hiltula
- Saaga Tuisku

Puheenjohtajan päätösesitys:

1. Koska on jo loppuvuosi, niin esitän poikkeuksellisesti, että nyt valittava nuorten vaikuttajaryhmä jatkaa vuoden 2024 loppuun saakka.
2. Esitän että kirkkoneuvosto nimeää nuorten vaikuttajaryhmään 2023 – 2024 seuraavat henkilöt:
 - Patrik Södervall, pj.
 - Samra Marttila, varapj.
 - Anna Alavaara, siht.
 - Juuso Hiltula
 - Saaga Tuisku

Kirkkoneuvoston päätös:

Kohdat 1-2 hyväksyttiin.

232 § Tiedotuksia

1. Kirkkoherran viranhaltijapäätökset (nro 9) ja talouspäällikön viranhaltijapäätös (nrot 25-26).

Puheenjohtajan päätösesitys:

Merkitään tiedoksi ja hyväksytään.

Kirkkoneuvoston päätös:

Merkittiin tiedoksi ja hyväksyttiin.

233 § Pöytäkirjan nähtävilläolo

Tornion seurakunnan **maanantaina 20.11.2023** pidetyn kirkkoneuvoston kokouksen tarkastettu pöytäkirja pidetään nähtävänä seuraavasti:

Tornion kirkkoherranvirastossa, os. Kirkkokatu 13, 95400 Tornio.

Ajalla: **Maanantai 27.11.2023 – keskiviikko 27.12.2023 klo 9 – 15**

Ilmoitus nähtävillä olosta on Tornion kirkkoherranviraston ilmoitustaululla **maanantai 27.11.2023 – keskiviikko 27.12.2023** kello 9 - 15.

Puheenjohtajan päätösesitys:

Hyväksytään.

Kirkkoneuvoston päätös:

Hyväksyttiin.

Pöytäkirjan
tarkastajien nimikirjaimet: _____ / _____

Otteen
oikeaksi todistaa: _____

234 § Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus

**Tornion seurakunta
Kirkkoneuvosto**

1 MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät: 228 (valmistelua), 229 (tiedoksi), 232 (tiedoksi).

Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto

Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain 12 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pöytäkirjan pykälät: 225-227, 230-231 §:t

Erikseen säädetty muutoksenhakukiellot

1. Viranhaltija ei saa valittamalla hakea muutosta lain evankelis-luterilaisen kirkon viranhaltijasta (viranhaltijalaki) 73 §:n mukaan viranomaisen päätökseen evankelis-luterilaisen kirkon virkaehtosopimuksista annetun lain 2 §:ssä tarkoitettussa asiassa eikä saattaa sitä oikaisuvaatimuksin tai hallintoriita-asiana ratkaistavaksi, jos hänellä taikka viranhaltijayhdistyksellä on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa. Mitä tässä momentissa säädetään, sovelletaan vain viranhaltijaan, joka on jäsenenä sellaisessa viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa, tai sen alayhdistyksessä.

2. Muutosta ei saa erikseen hakea oikaisuvaatimuksella tai kirkollisvalituksella päätökseen, joka koskee viranhaltijalain 62 §:n 4 momentissa tarkoitettua väliaikaista virantoimituksesta pidättämistä.

3. Seurakunnan jäsenellä ei ole oikeutta tehdä oikaisuvaatimusta tai valitusta kirkkolain 12 luvun 5 §:n 1 momentin mukaan kirkkoneuvoston tai seurakuntaneuvoston päätöksestä, jos se koskee toiseen henkilöön kohdistuvaa diakoniaa, kristillistä kasvatusta tai opetusta.

4. Valittamalla ei saa hakea muutosta oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa. Valittamalla ei myöskään saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.

5. Muun lainsäädännön mukaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:

Hankintoja koskevat muutoksenhakukiellot

**Pöytäkirjan
tarkastajien nimikirjaimet:** _____ / _____

**Otteen
oikeaksi todistaa:** _____

Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 12 luvun 8 §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon. Kansalliset kynnysarvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:

- 60 000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
- 150 000 € (rakennusurakat);
- 400 000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitettut sosiaali- ja terveystyöpalvelut);
- 300 000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitettut muut erityiset palvelut) ja
- 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).

Pöytäkirjan pykälät:

2 OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja yhteystiedot:

Tornion kirkkoneuvosto

Käyntiosoite: Kirkkokatu 13, 95400 TORNIO

Postiosoite: Kirkkokatu 13, 95400 TORNIO

Sähköposti: tornion.kirkkoneuvosto@evl.fi

Pöytäkirjan pykälät: 225, 227, 230-231 §:t

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä. Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi:

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

3 HANKINTAOIKAISU

Hankintaoikaisun tekeminen

Pöytäkirjan

tarkastajien nimikirjaimet: _____ / _____

Otteen

oikeaksi todistaa: _____

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintoaikaisun (hankintalaki 132–135 §). Hankintoaikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikkö: Tornion kirkkoneuvosto

Käyntiosoite: Kirkkokatu 13, 95400 TORNIO

Postiosoite: Kirkkokatu 13, 95400 TORNIO

Sähköposti: tornion.kirkkoneuvosto@evl.fi

Pöytäkirjan pykälät: 226 §

Hankintoaikaisu on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenne-yhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankintoaikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa hankintoaikaisun tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Hankintoaikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Hankintoaikaisun sisältö

Hankintoaikaisusta on käytävä ilmi:

- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot hankintoaikaisun kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

Hankintoaikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

4 VALITUSOSOITUS

a) Kirkollis- ja hallintovalitukset

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Isokatu 4, 3. krs, 90100 OULU

Postiosoite: PL 189, 90101 OULU

Sähköposti: oulu.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät:

Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:

Pöytäkirjan
tarkastajien nimikirjaimet: _____ / _____

Otteen
oikeaksi todistaa: _____

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos muutoksenhakuajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

b) Valitus markkinaoikeuteen

Valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä

luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaoikaisua koskevassa kohdassa.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitettun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon.

Markkinaoikeuden yhteystiedot

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:

Postiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI**

Käyntiosoite: **Tuomioistuimet-talo. Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki**

Puhelinvaihe: 029 56 43300

Faksi: 029 56 43314

Sähköpostiosoite: **markkinaoikeus@oikeus.fi**

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

Pöytäkirjan

tarkastajien nimikirjaimet: _____ / _____

Otteen

oikeaksi todistaa: _____

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

5 VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET, VALITUSASIAKIRJOJEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksensä tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomaisen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanotto- laitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 4, 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1122/2021) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 270 € ja markkinaoikeudessa 2 120 €. Käsittelymaksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 240 €, jos hankinnan arvo on vähintään

1 miljoonaa euroa ja 6350 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa.

Ajantasaintieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä: [Maksut-Tuomioistuinlaitos \(oikeus.fi\)](#)

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.

Pöytäkirjan
tarkastajien nimikirjaimet: _____ / _____

Otteen
oikeaksi todistaa: _____

235 § Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja Mirja-Liisa Lindström päättää kokouksen ja pitää hartauden.

Kirkkoneuvoston päätös:

Puheenjohtaja Mirja-Liisa Lindström päätti kokouksen klo 17.40 ja piti hartauden.

Pöytäkirjan
tarkastajien nimikirjaimet: _____ / _____

Otteen
oikeaksi todistaa: _____